

Nota informativă la proiectul legii privind semnătura electronică și documentul electronic

Prezenta notă informativă descrie cadrul în care a fost elaborat proiectul de lege privind semnătura electronică și documentul electronic (în continuare proiect de lege) și oportunitatea proiectului de lege.

Proiectul de lege creează cadrul necesar aplicării Directivei nr. 1999/93/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 decembrie 1999 privind un cadru comunitar pentru semnăturile electronice, publicat în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene nr. L 13 din 19 ianuarie 2000.

Scopul proiectului de lege este stabilirea regimului juridic al semnăturii electronice și al documentului electronic, inclusiv cerințelor principale față de valabilitatea acestora și cerințelor principale față de serviciile de certificare. Totodată, proiectul de lege urmărește crearea condițiilor juridice pentru utilizarea eficientă, sigură și fără costuri nejustificate a formelor alternative de autentificare a semnăturii olografe.

Intervenția prin intermediul proiectului de lege este dictată de ineficiența cadrului juridic actual instituit pentru semnătura digitală – cea mai complexă formă a semnăturii electronice. Pentru a simplifica procedurile de certificare, eliberare și utilizare a semnăturii electronice se stabilesc mai multe tipuri de semnături electronice cu valoare juridică și gradul de protecție diferit și caracterul oportun pentru diverse acte juridice.

Prin intermediul proiectului de lege se instituie tipurile de semnături electronice, principiile de utilizare a acestora, efectele juridice ale utilizării semnăturii electronice, precum și cerințele care se vor impune față de prestatorii de servicii de certificare. Proiectul de lege nu schimbă cadrul juridic deja existent privind cerințele de valabilitate ale actelor juridice civile, ci asigură cadrul juridic pentru utilizarea autentificării alternative semnăturii olografe, care ține de cerința de formă pentru valabilitatea actelor juridice civile.

În contextul utilizării transnaționale a semnăturilor electronice proiectul de lege stabilește condițiile în care un certificat al cheii publice eliberat de către un prestator de servicii de certificare cu domiciliul sau cu sediul într-un alt stat este recunoscut ca fiind echivalent din punct de vedere al efectelor juridice cu certificat al cheii publice eliberat de un prestator de servicii de certificare cu domiciliul sau cu sediul în Republica Moldova, inclusiv prin acorduri bilaterale și multilaterale pentru recunoașterea semnăturilor electronice naționale în alte state și recunoașterea semnăturilor electronice străine în Republica Moldova.

La capitolul definiții, pentru a se asigura corespunderea proiectului de lege cu prevederile Directivei nr. 1999/93/CE se oferă definiții ale semnăturii electronice simple, semnăturii electronice avansate necalificate și semnăturii electronice avansate calificate. În textul proiectului de lege au fost importate definițiile oferite de Directivă ce

țin de dispozitive de creare a semnăturii, dispozitive securizate de creare a semnăturilor, certificate calificate, prestator de servicii de certificare etc.

Pentru a se asigura o protecție suficientă a actelor care sunt semnate cu semnătură electronică, se stabilește regula generală conform căreia semnătura electronică avansată calificată se echivalează după valoare juridică cu semnătura olografă. Totodată, Guvernul este investit cu competențe de stabilire a categoriilor de documente electronice și tipurilor de semnături electronice aplicate pe acestea de către funcționarii autorităților publice. În același timp, subiecții de drept privat pot stabili condiții mai stricte față de semnăturile electronice aplicate pe documentele electronice pentru autentificare.

Domeniile de aplicare a semnăturii electronice pentru recunoașterea lor în justiție au fost lăsate la latitudinea reglementărilor speciale - legea procesual civilă. Urmare adoptării acestui proiect de lege vor fi necesare modificări și completări ale domeniului de aplicare a semnăturii electronice în acest sector special. Se propune intrarea în vigoare a prevederilor ce țin de semnătura electronică pentru sistemul judecătoresc la începutul anului 2015.

Condițiile pentru serviciile de certificare, certificatele calificate și dispozitivele securizate de creare a semnăturilor au fost preluate în totalitate din Directiva nr. 1999/93/CE.

Proiectul de lege instituie procedura de acreditare obligatorie a prestatorilor de servicii de certificare a cheilor publice pentru semnături electronice avansate calificate, iar prestatorii de servicii de certificare a cheilor publice pentru semnături electronice simple și avansate necalificate nu vor fi supuse acreditării obligatorii, dar vor putea trece procedura de acreditare la propria inițiativă.

Termenele de valabilitate ale certificatelor cheilor publice a utilizatorilor au fost extinse pînă la 5 ani pentru a reduce cheltuielile de administrare și utilizare a semnăturilor. De asemenea, s-a impus obligația față de prestatorii de servicii de certificare să păstreze cel puțin 15 ani informația despre semnătura electronică pentru a permite organelor de urmărire penală să dispună de probele necesare – în conformitate cu prevederile Codului Penal, termenul de prescripție pentru infracțiunile grave constituie 15 ani.

Se propune stabilirea competenței Ministerului Tehnologiei Informației și Comunicațiilor pentru elaborarea și promovarea politicii de stat și cu exercitarea controlului în domeniul aplicării semnăturii electronice simple și avansate necalificate, iar Serviciului de Informație și Securitate – în domeniul aplicării semnăturilor electronice avansate calificate.

Implementarea legii nu necesită cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat și se va efectua în limita alocațiilor curente pentru organele competente.

Ministru

Pavel FILIP